

Necîb Kîlânî ile Corci Zeydan'ın Romanlarının Konu Bakımından Karşılaştırılması

Ali Tülü

 <https://orcid.org/0000-0002-3245-2744> | alitulu32@gmail.com

Dr. Öğr. Üyesi, Marmara Üniversitesi, İstanbul, Türkiye

Öz

Edebiyat, kimi zaman yazar ile okur arasında edebî zevk ve sanata dayalı duygusal bir iletişimi içerirken kimi zaman da yazarın, düşünce ve fikirleri doğrultusunda okuru etkilemeyi ve yönlendirmeyi amaçladığı bir mecraya dönüşür. Modern dönem Mısır edebiyatının üretken yazarlarından olan Necîb Kîlânî (1931-1995) ve Corci Zeydan (1861-1914) okurları ile hem edebî zevk ve sanata dayalı hem de düşünce ve fikir bakımından bir iletişim kurmaya çalışmışlardır. Bu çalışmamızda bu iki yazarın romanları üzerinden bir karşılaştırma yapılmıştır. İslami edebiyatın nazariyesi üzerine çalışmalarda bulunan ve eserler kaleme alan Mısırlı yazar Necîb Kîlânî, İslami edebiyatı “Güzel ve sanatsal bir ifade çerçevesinde İslami bakış açısıyla insan, evren, hayat ve ilişkilerini konu edinir.” şeklinde tanımlar. Romandan tiyatroya, şiirden hikâyeye, anıya kadar edebiyatın birçok alanında seksen civarında ürün vermiş olan Kîlânî eserlerinin yukarıda zikrettiğimiz İslami edebiyat anlayışına uygun olmasını amaçlamıştır. Nitekim edebi eserleri içerisinde yer alan romanlarının bir kısmında İslam tarihini konu edinerek Müslümanlara tarih şuuru ve bilinci kazandırarak Müslümanların ortak tarihleri üzerinden birlik olmalarını hedeflemiş; romanlarının diğer bir kısmında da Filistin’den Afrika’ya, Orta Asya’dan Uzak Doğu’ya kadar günümüz Müslümanlarının meselelerini konu edinmiş ve Dünya Müslümanlarının dikkatlerini sıkıntı yaşayan Müslüman coğrafyalara çekmeyi gaye edinmiştir. Yazarın eserlerinden bir kısmı Türkçemize kazandırılmıştır. Eserlerinden bir kısmı Türkçemize kazandırılan diğer bir yazar da Corci Zeydan’dır. Zeydan, yirmi iki yıl boyunca el-Hilâl’de yayımlanan makalelerinin dışında Kahire Üniversitesi İslami İlimler kürsüsüne atanmasına vesile olan Târîhu’t-temeddüni’l-İslâmî eseri başta olmak üzere tarih, Arap dili, sosyal konular üzerine eserler yazmış ve tarihi romanlar telif etmiştir. Eserlerinin tamamı kırk civarındadır. Zeydan, Arap Milliyetçiliğini İslam tarihine dayandıran ve bir bütün olarak İslam tarihini Arap ulusunun geçmişi olarak sahiplenilen bir tavra sahip olup hemen tüm eserlerinde şarkiyatçıların İslam’a ve İslam tarihine bakış açısının tesirleri açık bir şekilde görülmektedir. Zeydan ilk dönem İslam tarihini konu edinen romanlarında Müslümanların arasındaki ihtilafları konu edinmiş, daha sonraki dönemleri içeren romanlarında da daha çok etnik ve mezhepsel farklılıklar sebebiyle yaşanan çatışmaları, kavgaları ve bunların sonucunda ortaya çıkan dramları ele almıştır. Her iki yazar da bazı romanlarında İslam tarihindeki bazı olayları ve Müslüman toplumlardaki gelişmeleri ana tema olarak belirlemiş fakat konuları ele alışları kendi önceliklerine göre olmuştur. Biz bu romanlardan her iki yazar için de dörder romanı esas alarak araştırma ve inceleme yöntemiyle bir karşılaştırma yaptık. Çalışmamızın konusunu oluşturan romanlarla ilgili bilgiler sade, kısa ve öz olarak bildirimizde sunulmaktadır. Dolayısıyla bu çalışmamız

romanlardaki temaların iki farklı düşünce dünyasına sahip romancı tarafından işlenişine dikkat çekerek edebiyatın düşünce dünyasına etkisinin araştırmacıların gündemine getirilmesine katkı sunmuş olacaktır.

Anahtar Kelimeler

Arap Dili ve Edebiyatı, Necîb Kılânî, Corci Zeydan, Mısır, Roman.

Etik Beyan	Bu çalışma, Türkiye Sosyal Bilimler Sempozyumu'nda sunulan "Necîb Kılânî ile Corci Zeydan'ın Romanlarının Konu Bakımından Karşılaştırılması" adlı tebliğin özetidir.
Türü	Bildiri Özeti
Geliş Tarihi	26.07.2023
Kabul Tarihi	08.08.2023
Yayın Tarihi	12.08.2023
Kategori	Sanat ve Beşeri Bilimler, Dil ve Dilbilim
Araştırma Alanı	Arap Dili ve Edebiyatı
Sempozyum	:
Adı	3. Türkiye Sosyal Bilimler Sempozyumu
Web	https://sempozyum.okuokut.org/index.php/tsbs/article/view/533
Yer ve Tarih	Çevrim İçi - 26-31 Ağustos 2023
Sponsor	Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi; Oku Okut Derneği
Bildiri Oturum Bilgisi	28. Oturum - 31 Ağustos 2023 Perşembe 19:00 - 20:10
Telif Hakkı	© 2023 Ali Tülü. Yazar telif hakkını elinde tutarak yayımcıya uygun lisans ile yayım izni vermiştir.
Lisans	
Yayımcı	Oku Okut Yayınları
Kaynak Gösterimi	Tülü, Ali. "Necîb Kılânî ile Corci Zeydan'ın Romanlarının Konu Bakımından Karşılaştırılması". 3. <i>Türkiye Sosyal Bilimler Sempozyumu Bildiri Özetleri Kitabı</i> . ed. Abdullah Demir. 389-392. Ankara: Oku Okut Yayınları, 2023. https://doi.org/10.55709/okuokutpress.54

Comparison of the Novels of Najib al-Kilani and Jurji Zaidan in Terms of Subject

Ali Tülü

 <https://orcid.org/0000-0002-3245-2744> | alitulu32@gmail.com

Assist. Prof. Dr., Marmara University, İstanbul, Türkiye

Abstract

Literature involves emotional communication between the writer and the reader based on literary taste and artistic sensibilities. Also, it transforms into a medium through which the writer aims to influence and guide the reader according to his thoughts and ideas. Two productive authors of modern Egyptian literature, Najib al-Kilani (1931-1995) and Jurji Zaydan (1861-1914) have strived to establish a connection with their readers that encompasses both literary pleasure and artistic expression, as well as intellectual and ideological communication. In this study, a comparison has been made between the novels of these two authors. Najib al-Kilani, an Egyptian writer who conducted research and authored works on Theory of Islamic literature, defines Islamic literature as follows: "It addresses the subjects of humanity, the universe, life, and their relationships from an Islamic perspective beautifully and artistically." Having produced around eighty works across various literary genres, including novels, plays, poetry, and short stories, al-Kilani aimed to embody this perspective of Islamic literature in his writings. In this vein, he delved into Islamic history in some of his novels, seeking to instill a sense of historical awareness among Muslims, encouraging them to unite around their shared history. In another segment of his novels, he focused on the issues faced by contemporary Muslims, ranging from Palestine to Africa, Central Asia to the Far East, intending to draw the attention of Muslims worldwide to the suffering Muslim regions. Some of the author's works have been translated into Turkish. Another author whose works have been translated into Turkish is Jurji Zaydan. In addition to his articles published in al-Hilal for twenty-two years, he wrote works on history, the Arabic language, and social issues, and authored historical novels. Among them, Tarikh al-Tamaddun al-Islamiled to his appointment to the Chair of Islamic Studies at Cairo University. Zaydan has written around forty works in total. He has a stance that roots Arab nationalism in Islamic history, attributing the entire Islamic history as the heritage of the Arab nation. In most of his works, the influences of orientalist's perspectives on Islam and Islamic history are evident. In his novels focusing on the early period of Islamic history, he depicted the conflicts among Muslims. Whereas in those portraying later periods, Zaydan predominantly dealt with the conflicts, disputes, and dramatic events stemming from ethnic and sectarian differences. Both authors have chosen certain events from Islamic history and developments within Muslim societies as central themes in some of their novels, but they approached these subjects according to their individual priorities. We will conduct a comparative analysis examining four novels from each author. The information regarding the novels is concise and succinct. Therefore, the research highlights how Themes in these

novels are portrayed by the two authors with different perspectives and bring the literature's influence on the intellectual world to the research community's attention.

Keywords

Arabic Language and Literature, Najib al-Kilani, Corci Zeydan, Egypt, Novel.

Ethical Statement	This paper is a summary of the study titled “Comparison of the Novels of Najib al-Kilani and Jurji Zaidan in Terms of Subject” presented at the 3rd Turkish Symposium of Social Science.
Type	Conference Proceeding
Received	2023-07-26
Accepted	2023-08-08
Published	2023-08-12
Category	Art & Humanities, Language & Linguistics
Research Area	Arabic Language and Literature
Conference	:
Title	The 3rd Turkish Symposium of Social Sciences
Web	https://sempozyum.okuokut.org/index.php/tsbs/article/view/533
Location & Date	Online - August 26-31, 2023
Sponsor	Ankara Yıldırım Beyazıt University; Oku Okut Association
Proceeding Session	Session 28 - August 31, 2023, Thursday 19:00 - 20:10
Copyright	© 2023 Ali Tülü. The author retains the copyright and provides the publisher with a proper license to publish.
License	
Publisher	Oku Okut Press
Citation	Tülü, Ali. “Comparison of the Novels of Najib al-Kilani and Jurji Zaidan in Terms of Subject”. <i>The 3rd Turkish Symposium of Social Sciences: The Book of Abstracts</i> . ed. Abdullah Demir. 389-392. Ankara: Oku Okut Press, 2023. https://doi.org/10.55709/okuokutpress.54